Pesach: Night and Day

Source Sheet by Jay Kelman

משנה מגילה ב׳:ה׳-ו׳

(ה) **כָּל הַיּוֹם כָּשֵׁר** לִקְרִיאַת הַמְּגִּלָּה, וְלִקְרִיאַת הַהַּלֵּל, וְלִתְּקִיעַת שׁוֹפָר, וְלִנְטִילַת לוּלָב, וְלִתְפִלֵּת הַמּוּסָפִין, וְלַמּוּסָפִין, וּלְוִדּוּי הַפָּרִים, וּלְוִדּוּי הַמֵּעֲשֵׂר, וּלְוִדּוּי יוֹם הַכִּפּוּרִים, לַסְּמִיכָה, לַשְּׁחִיטָה, לַתְּנוּפָה, לַהַגָּשָׁה, לַקְמִיצָה וְלַהַקְטָרָה, לַמְּלִיקָה, וְלַקַּבָּלָה, וְלַהַזְּיָה, וּלְהַשְׁקָיַת סוֹטָה, וְלַעֲרִיפַת הָעֶגְלָה, וּלְטַהֲרַת הַמְּצֹרָע:

(ו) **כָּל הַלַּיְלָה כָּשֵׁר** לִקְצִירַת הָעֹמֶר וּלְהֶקְטֵר חֲלָבִים וְאֵבָרִים. זֶה הַכְּלָל, דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַיּוֹם, כָּשֵׁר כָּל הַיּוֹם. דָּבָר שֶׁמִּצְוָתוֹ בַלַּיְלָה, כָּשֵׁר כָּל הַלָּיְלָה:

Mishnah Megillah 2:5-6

- (5) The whole day is a valid time forreading the Megillah; reciting Hallel; for the blowing of the shofar; for taking up the lulav; for the Musaf prayer; for Musaf sacrifices; for confession over the oxen; for the confession over the tithe; for the confession of sins on Yom HaKippurim; for laying on of hands; for slaughtering [the sacrifices]; for waving [them]; for bringing near [the vessel with the minhah-offering to the altar]; for taking a handful; for placing it on the fire; for pinching off [the head of a bird-offering]; for receiving the blood [in a vessel]; for sprinkling [the blood on the altar]; for making the sotah drink [the bitter waters]; for breaking the neck of the heifer; and for purifying the metzora.
- (6) The whole night is valid for reaping the Omer and for burning fat and limbs [on the altar]. This is the general principle: any matter whose commandment is during the day, is valid all day and any matter whose commandment is at night is valid all night.

בראשית ט"ו:י"ב-י"ד

ָיב) וַיְהַי הַשַּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־אַבְרָם וְהְנֵּה אֵימָה חֲשֶׁכָה

גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו: (יג) וַיִּאמֶר לְאַבְרָ`ם יָדֹעַ תֵּדַׁע כִּי־גַר וּ יִהְיֶה זַרְעֲךָ` בְּאֶרֶץ לָא לָהֶם וַעֲבָדִוּם וְעָנַוּ אֹתֶם אַרְבָּע מֵאוֹת שָׁנְה: (יד) וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֵבָדוּ דָּן אָנְכִי וְאַחֲרֵי־כֵּן יֵצְאָוּ בִּרְכֵשׁ גָּדְוֹל:

Genesis 15:12-14

(12) As the sun was about to set, a deep sleep fell upon Abram, and a great dark dread descended upon him. (13) And He said to Abram, "Know well that your offspring shall be strangers in a land not theirs, and they shall be enslaved and oppressed four hundred years; (14) but I will execute judgment on the nation they shall serve, and in the end they shall go free with great wealth.

בראשית מ״ו:ב׳-ד׳

(ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהַים וּ לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאַֹת הַלַּיְלָה וַיִּאמֶר יַעֲקָב וּ יַעֲקָב וַיִּאמֶר הִנְּנִי: (ג) וַ־ֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֶל אֱלֹהַי אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָּה מִצְלַיְמָה כְּי־לְגִּוֹי גָּדְוֹל אֲשְׂימְךָ שָׁם: (ד) אָנֹכִ'י אֵרֶד עִמְּךָ מִצְלַיְמָה וְאָנֹכִי אְעַלְךָ גַם־עָלֶה וְיוֹםֵׂף יָשֵׁית יָדְוֹ עַל־עֵינְיךָ:

Genesis 46:2-4

(2) God called to Israel in a vision by night: "Jacob! Jacob!" He answered, "Here." (3) And He said, "I am God, the God of your father. Fear not to go down to Egypt, for I will make you there into a great nation. (4) I Myself will go down with you to Egypt, and I Myself will also bring you back; and Joseph's hand shall close your eyes."

שמות י"ב:מ'-מ"ב

(מ) וּמוֹשַׁב` בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבְוּ בְּמִצְרָיִם שְׁלֹשַים שָׁנָה וְאַרְבָּע מֵאֻוֹת שָׁנָה: (מא) וַיְהִ־י מִקֵּץ שְׁלֹשַים שָׁנָה וְאַרְבָּע מֵאֻוֹת שָׁנָה וַיְהִ־י בְּעֶצֶם הַיַּוֹם הַדֶּה יָצְאִוּ כָּל־צִבְאִוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: (מב) לֵיל שָׁמֵּרִים הוּא לְיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶָרֶץ מִצְרָיִם הְוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה ֹלְיהֹוָה שִׁמֻּרֵים לְכָל־בְּנֶי יִשְׂרָאֶל לְדֹרֹתָם: (פ)

Exodus 12:40-42

(40) The length of time that the Israelites lived in Egypt was four hundred and thirty years; (41) at the end of the four hundred and thirtieth year, to the very day, all the ranks of the LORD departed from the land of Egypt. (42) That was for the LORD a night of vigil to bring them out of the land of Egypt; that same night is the LORD's, one of vigil for all the children of Israel throughout the ages.

שמות י"ג:כ'-כ"ב

(כ) וַיִּסְעוּ מִסֵּכְּת וַיַּחֲנַוּ בְאֵתֶם בִּקְצֶה הַמִּדְבְּר: (כא) וְיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעָמִּוּד אֶשׁ לְהָאַיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם בְּעַמִּוּד אֶשׁ לְהָאַיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמֶם נְלְיָלָה: (כב) לְא־יָמִישׁ עַמַּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמִּוּד הָאֶשׁ לְיְלָה לִפְנֵי יוֹמֶם וְעַמִּוּד הָאֶשׁ לְיְלָה לִפְנֵי הָעָב: (פ)

Exodus 13:20-22

(20) They set out from Succoth, and encamped at Etham, at the edge of the wilderness. (21) The LORD went before them in a pillar of cloud by day, to guide them along the way, and in a pillar of fire by night, to give them light, that they might travel day and night. (22) The pillar of cloud by day and the pillar of fire by night did not depart from before the people.

שמות י״ג:ג׳-ד׳

(ג) וַיֹּאמֶר משֶׁה אֶל־הָעְ׳ם זָכֿוֹר אֶת־הַיָּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מַּ מִבֵּּית עֲבָדִים ַכִּי בְּחַזֶק יָד הוֹצְיא יְהֹוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלָא יֵאָכֶל חָמֶץ: (ד) הַיִּוֹם אַתַּם יֹצְאִים בְּחָדֶשׁ הָאָבְיב:

Exodus 13:3-4

(3) And Moses said to the people, "Remember this day, on which you went free from Egypt, the house of bondage, how the LORD freed you from it with a mighty hand: no leavened bread shall be eaten. (4) You go free on this day, in the month of Abib.

דברים ט״ז:א׳-ג׳

(א) שָׁמוֹר אֶת־חַדֶשׁ הָאָבְּיב וְעָשַּׁיתָ פֶּׁסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ **כִּי בְּחַדָּשׁ הָאָבִ⁺יב הוֹצִיאָךָ יְהְוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרָיִם לְּיְלָה**: (ב) וְזָבְחְתָּ פֶּּסַח לַיהוֶה אֱלֹהֶיךָ צַּאן וּבָקֶר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה לְשַׁכֵּן שְׁמִוֹ שְׁם: (ג) לא־תֹאכַל עָלָיוֹ חָמֵץ שִׁבְעַת יָמֵים תְּאכַל־עָלָיו מֵצְוֹת לֱחֶם עִנִי כַּי בְחִפָּזֹ וֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכָּר אֶת־יְוֹם צֶאתְרָ מֵאֱרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיְּיִרָ:

Deuteronomy 16:1-3

(1) Observe the month of Abib and offer a passover sacrifice to the LORD your God, for it was in the month of Abib, at night, that the LORD your God freed you from Egypt. (2) You shall slaughter the passover sacrifice for the LORD your God, from the flock and the herd, in the place where the LORD will choose to establish His name. (3) You shall not eat anything leavened with it; for seven days thereafter you shall eat unleavened bread, bread of distress—for you departed from the land of Egypt hurriedly—so that you may remember the day of your departure from the land of Egypt as long as you live.

ויקרא כ"ג:ד'-ו'

(ד) אֵלֶּה מוֹעֲדֶי יְהֹּנָה מִקְרָאֶי קֶדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרָאָוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדְם: (ה) בַּחַדֶשׁ הָרָאשׁ־וֹן בְּאַרְבָּעָה עְשֶׂר לַחֻדֶשׁ בַּיִן הָעַרְבָּיִם פֶּסַח לַיהוְה: (ו) וּבַחֲמִשָּׁה עָשֶׂר יוֹם לַחַדֶשׁ הַזֶּה חָג הַמַּצְּוֹת לַיהוֶה שִׁבְעַת יָמָים מַצְּוֹת תֹאכֵלוּ:

Leviticus 23:4-6

(4) These are the set times of the LORD, the sacred occasions, which you shall celebrate each at its appointed time: (5) In the first month, on the fourteenth day of the month, at twilight, there shall be a passover offering to the LORD, (6) and on the fifteenth day of that month the LORD's Feast of Unleavened Bread. You shall eat unleavened bread for seven days.

הגדה של פסח, נרצה, ויהי בחצי הלילה

בליל רָאשון אומרים: וּבָכֶן וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיִלַה. ָאָז רוֹב נָסִים הָפָלֵאתָ בַּלַּיִלָה, בְּרֹאשׁ אַשְׁמוֹרֵת זֶה הַלַּיִלָה. גַר צֶדֶק נַצַּחָתּוֹ כָּנֶחֶלֶק לוֹ לַיִּלָה, וַיִּהִי בַּחֲצִי הַלַּיִלָה. דַּנָתַּ מֵלֵך גָּרָר בַּחֵלוֹם הַלַּיִלָּה, הִפְּחַדִּתַּ אֲרַמִּי בִּאֵמֵשׁ לַיִּלָה. וַיָּשַׂר יִשִּׂרָאֵל לְמַלְאָך וַיּוּכַל לוֹ לַיִּלָה, וַיִּהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה. ֶזֶרַע בְּכוֹרֵי פַתְרוֹס מָחַצְתָּ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה, חֵילָם לֹא מָצָאוּ בִּקוּמָם בַּלַּיִלָה, טִיסַת נָגִיד חֱרֹשֶׁת סָלִּיתַ בָּכוֹכְבֵי לַיִּלָה, וַיִהִי בַּחֲצִי הַלַּיִלַה. יַעץ מְחַרֶף לְנוֹפֶף אוּוּי, הוֹבֵשָׁתַּ פָגַרֵיו בַּלַּיִלָה, כַּרַע בַּל וּמַצַבוֹ בָּאִישׁוֹן לַיִּלָה, לָאִישׁ חֵמוּדוֹת נָגָלַה כַז חֲזוֹת לַיִּלָה, וַיִהִי בַּחֲצִי הַלַּיִלָה. מִשְׁתַּכֵּר בִּכָלִי קֹדֵשׁ נָהֶרָג בּוֹ בַלַּיִלָּה, נוֹשַׁע מִבּוֹר אֲרַיוֹת פּוֹתַר בַּעתוּתִי ַלַיִּלָה, שִּׂנָאָה נָטַר אֲגָגִי וִכָּתַב סְפָּרִים בַּלַיִלָה, וַיְהִי בַּחֵצִי הַלַּיִלָה. עוֹרַרָתָּ נִצְחֵךְ עַלָּיו בָּנֵדֶד שָׁנַת לַיְלָה. פּוּרָה תִדְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה מִּלַיְלָה, צָרַח כַּשוֹמֵר וְשָׁח אָתָא בקר וְגַם לַיִּלָה, וַיְהִי בַּחֵצִי הַלַּיִלָה. **קרֵב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה**, רָם הוֹדַע כִּי לְך הַיּוֹם אַף לְך הַלַּיְלָה, שׁוֹמְרִים הַפְּקד לְעִירְךְ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, **תַּאִיר כָּאוֹר יוֹם** חֶשָׁכַּת לַיְלָה, וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה.

Pesach Haggadah, Nirtzah, And It Happened at Midnight